

V I F E J R E R 1 Å R S F Ø D S E L S D A G

Få et tilbud på A4 Arbejdsmiljø her

a4 ARBEJDSMILJØ

Filosof, forfatter og foredragsholder Anders Fogh Jensen tror på taknemmeligheden som vejen til optimisme. Foto: Anders Fogh Jensen

Filosof om corona-pessimisme: 'Jeg tror, at vi alle har brug for en konkret dato'

2. maj, 13:42

Kasper Schultz Lund

kasper@a4medier.dk

Når vi pludselig begrænses i vores gøre og laden, så er der kun én ting at gøre. Styr uden om pessimismen og lad i stedet taknemmeligheden over det mulige råde. Sådan lyder budskabet fra filosof Anders Fogh Jensen.

Hvordan får vi optimismen tilbage? Det spørger A4 Arbejdsliv en række forskellige parter om i denne artikelserie. Her med filosof Anders Fogh Jensen.

- Lige i starten var det spændende og lidt fascinerende. Nu er der ikke så meget ved det, der er spændende. Nu er det bare irriterende.

LÆS OGSÅ: [1. maj: Fagbevægelsen skal udnytte, at coronakrisen skaber momentum for ny politik](#)

Sådan siger filosofen Anders Fogh Jensen om den verserende coronakrise, der nu i snart to måneder har haft hårdt fat i samfundet og danskerne. At al den snak om nedlukning, fyringer, smitterisiko og konkurser har medført en form for kollektiv pessimisme kommer ikke bag på ham.

Hvorfor er vi blevet så pessimistiske som samfund?

- Pessimismen opstår, fordi alt det, vi normalt forbinder med at have det sjovt og rart, er aflyst. Alle de ting, vi har glædet os til – festivaler, EM i fodbold, ferieturen og så videre – er aflyst. Jeg tror, at det i høj grad er årsagen til, at vi er blevet bragt over i pessimismens sorte hjørne, hvor vi sidder og skumler lidt, siger han til A4 Arbejdsliv.

Her kan vi så sidde og surmule over vores afsavn. Og det bliver næppe bedre af, at økonomien nu også er endt i en historisk nedtur, som det lød fra to topøkonomer i en tidligere artikel i serien.

- Den økonomiske krise er selvfølgelig også årsagsgivende. Mange mennesker er blevet ramt på økonomien. Det er jeg også personligt. Min butik er nærmest blevet smadret af det, fordi jeg lever af at holde foredrag, som nu er blevet aflyst, siger han.

Hvordan får vi optimismen tilbage i et coronaramt samfund?

Det kan være svært at bevare gnisten, når samfundet har fået en kollektiv rusketur af en omsiggribende viruspandemi. Med frygten for smitte og et nedsmeltet sundhedsvæsen holder danskerne sig på afstand. Mange ting er sat på pause.

Det koster. Både for virksomhederne, der på stribe melder om økonomiske nedture, og for danskerne, der risikerer at miste deres arbejde og indtægt.

Det tærer hårdt på optimismen i et samfund. Det ser man ikke mindst i Danmarks Statistiks konjunkturbarometer for april, der viser, at erhvervslivets tillid til den nærmeste fremtid er den værste i den statistiks historie.

Så hvordan får vi optimismen tilbage? Det spørger A4 Arbejdsliv en række parter om i denne serie.

Tidligere artikler i serien:

30. april: Interview med økonomiprofessorerne Torben M. Andersen og Bo Sandemann Rasmussen:

['Vi skal nok få vendt den her krise igen'](#)

29. april: Interview med Morten Granzau Nielsen, underdirektør i Dansk Industri:

['Vi er langt fra at have ramt bunden endnu'](#)

Hvad er det for nogle grundlæggende mekanismer inde i os, der bliver pillet ved i kriser som den her?

- Vi bliver enormt påvirkede, når vores liv pludselig bliver ændret fra den ene dag til den anden. Og fordi vi ikke har prøvet det før, så er det enormt svært for os at håndtere - vi bliver rådvilde, siger han og eksemplificerer:

- Mange har det for eksempel svært med vinterperioden, men det har vi prøvet så mange gange før, og vi kender forløbet. Coronakrisen har vi ikke prøvet før, og vi aner ikke, hvornår det slutter. Det gør det sværere at overskue.

Vi låser og pakker os sammen

Hvorfor tror du, at det er så svært at overskue?

- Man kan sammenligne det med en personlig krise. Den ledsages typisk af nogle helt andre tanker, sådanne spørgsmål, der kredser om, hvorfor det lige ramte mig, og hvad jeg egentlig selv er skyld i og så videre. Omvendt har vi i en samfundskrise som den her ikke skyldsspørgsmålet så meget inde over. I stedet føler vi overvældelse og magtesløshed.

Hvad gør det ved os, at vi føler den her overvældelse og magtesløshed?

- Vi går ind og låser. Vi pakker os sammen, forstået på den måde, at vi holder os selv tilbage. Man kan sammenligne det med et fodboldhold, der får en mand smidt ud. Alt det kreative i spillet, hvor man skal flytte bolden rundt på banen og foretage valg, det dropper man. I stedet sørger man for at undgå at lave fejl og få spilletiden til at gå.

Derfor befinder mange danskere sig efterhånden i en tilstand, der snarere kan kaldes stilstand. Anders Fogh Jensen forklarer, at det formentlig også skyldes, at vi mangler hinanden i det daglige.

- Vi har jo brug for hinanden. Særligt i tider som de her, hvor vi jo har en tendens til gerne at ville rykke tættere sammen. Hvis vi tager sådan noget som sammenhold, så kan vi for eksempel se, at sådan noget som fællessang blomstrer op, siger han.

Det handler om taknemmelighed

Han forklarer, at man så noget lignende under 2. verdenskrig, hvor mennesker også havde brug for sammenholdet. Forskellen er bare, at det under coronakrisen vil være at udvise mangel på samfundssind at mødes og være tæt med familie og venner.

- Forskellen er, at vi i denne krise ikke kan være sammen og dermed ikke kan opmuntre hinanden, hvilket man bedre kunne under krigen – uden i øvrigt at sammenligne de to kriser. Derfor kan vi heller ikke trække hinanden op. I stedet kommer vi til at gå meget i vores egen trummerum.

Meget tyder på, at vi kan forvente at skulle gøre det i en rum tid endnu. Ifølge statsminister Mette Frederiksen (S) er der nemlig lange udsigter til, at vi igen kan færdes frit med hinanden.

“ Hvis man vil gøre noget selv for at få lidt optimisme, så tror jeg, at man skal prøve at kaste sig lidt ind i taknemmeligheden

Anders Fogh Jensen, filosof

Spørgsmålet er derfor, hvordan vi får optimismen til at rykke ind i samfundet igen.

- Jeg tror, at det handler om taknemmelighed. Førhen var mange ting – såsom at være mange sammen, at gå til koncerter og så videre – en selvfølge for os. Sådant er det ikke nu, og spørgsmålet er, hvornår det bliver det igen, siger han og fortsætter:

- Jeg tror derfor, at vi vil opleve en fornyet taknemmelighed over det her sociale samvær, fordi vi opdager, hvor meget det egentlig betyder for os. Og deri ligger der en glæde, som rummer kimen til en optimisme.

Vished er godt for os

Det er netop den optimisme, jeg er interesseret i. Hvad kan man selv gøre for at opbygge den?

- Hvis man vil gøre noget selv for at få lidt optimisme, så tror jeg, at man skal prøve at kaste sig lidt ind i taknemmeligheden. Vi kan jo se, at de små lempelser, der kommer lige så stille, føles rare. Sådant noget er værd at være taknemmelig over; at det i det hele taget kan lade sig gøre, siger han.

Det er et godt råd til danskerne. Har du også et godt råd til, hvordan Mette Frederiksen kan skabe lidt mere optimisme med sin ageren?

- Hun gjorde dét før påske, at hun smed lidt lokkemad ud ved at sige, at hvis det går godt, så kan vi begynde at lukke lidt mere op. Jeg tror, at vi alle har brug for en konkret dato nu, som man kan tage og føle på, siger han.

- Det tør de (Folketing og myndigheder, red.) muligvis ikke, fordi de ikke ved, hvordan sygdommen vil udvikle sig. Men jeg tror, at det ville være fint med en eller anden form for skitseplan med et forsigtigt bud på, hvornår de forskellige ting kan åbne.

Hvorfor er det en god idé?

- Vished er godt for os og for vores optimisme. Jeg tror, at mange netop går og tænker på, hvornår vi kommer tilbage til en nogenlunde normal hverdag igen, hvornår vi kommer på ferie igen, hvornår vi skal møde på vores arbejde igen og så videre. Når vi ved det, så kan vi også bedre give plads til at føle taknemmelighed over de små ting, der rent faktisk allerede er åbnet for igen.

Hvordan påvirker Corona arbejdslivet? Bliv abonnent på A4 Arbejdsliv - 1. måned for 1 krone

Ja, tak!

ERHVERV

Flere tusinde meldte sig ledige på arbejdernes kampdag: - **Voldsom udvikling**

CORONA I DANMARK

Minister beroliger læger om dækning ved corona-arbejdsskade

CORONA I DANMARK

Nu får seniorer fradragsret for kontingent til a-kasse

CORONA I DANMARK

Erhvervslivet frygter flere arbejdsløse i starten af måneden

ARBEJDSLIV

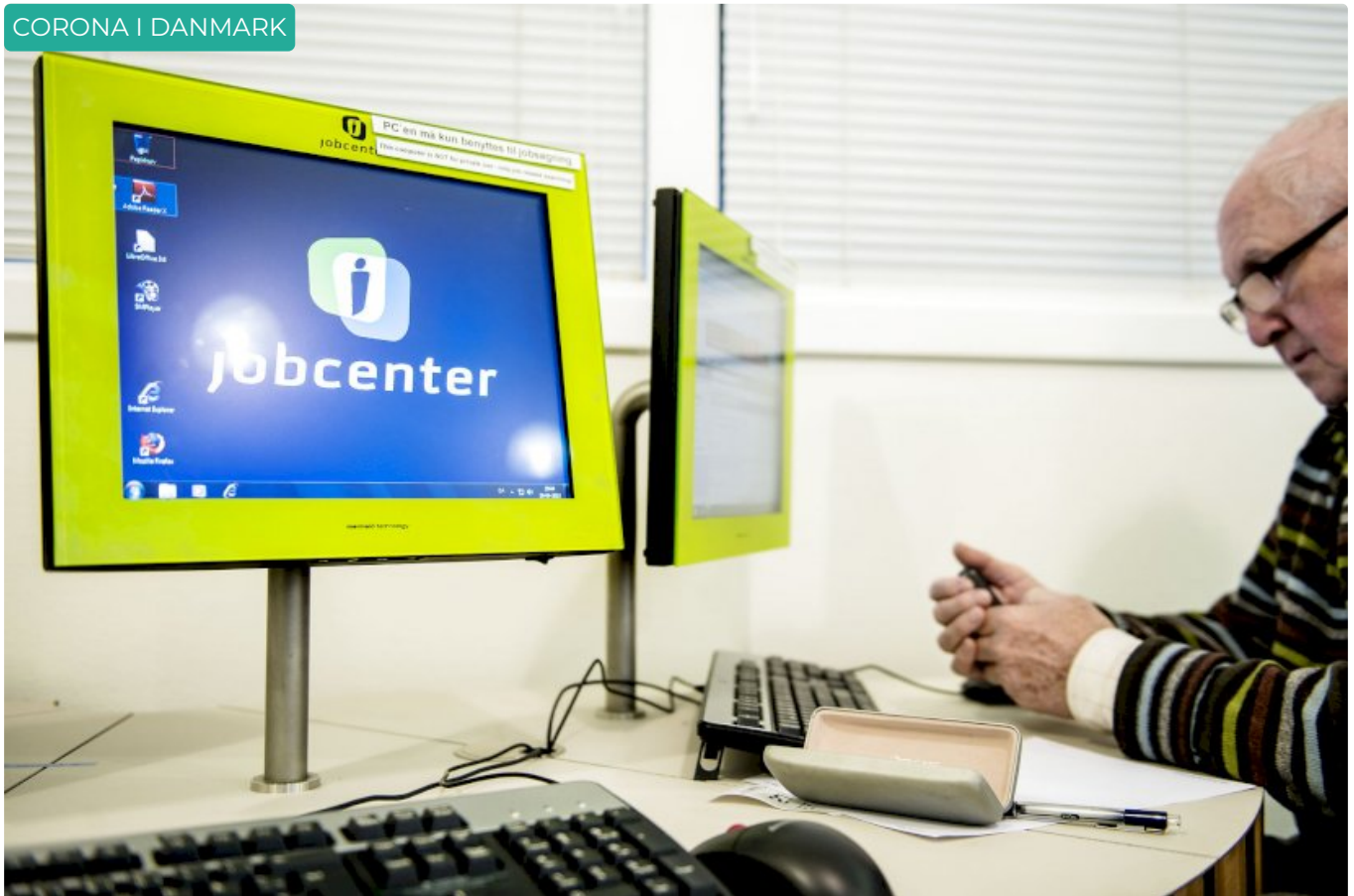
Allan på 76 elsker jobbet som frisør: **'Du kan tro, at jeg har mange hemmeligheder'**

ARBEJDSLIV

1. maj-tale: Mette Frederiksen lægger lunser ud til fagbevægelsen

CORONA I DANMARK

[CORONA I DANMARK](#) | [ABONNEMENT](#)

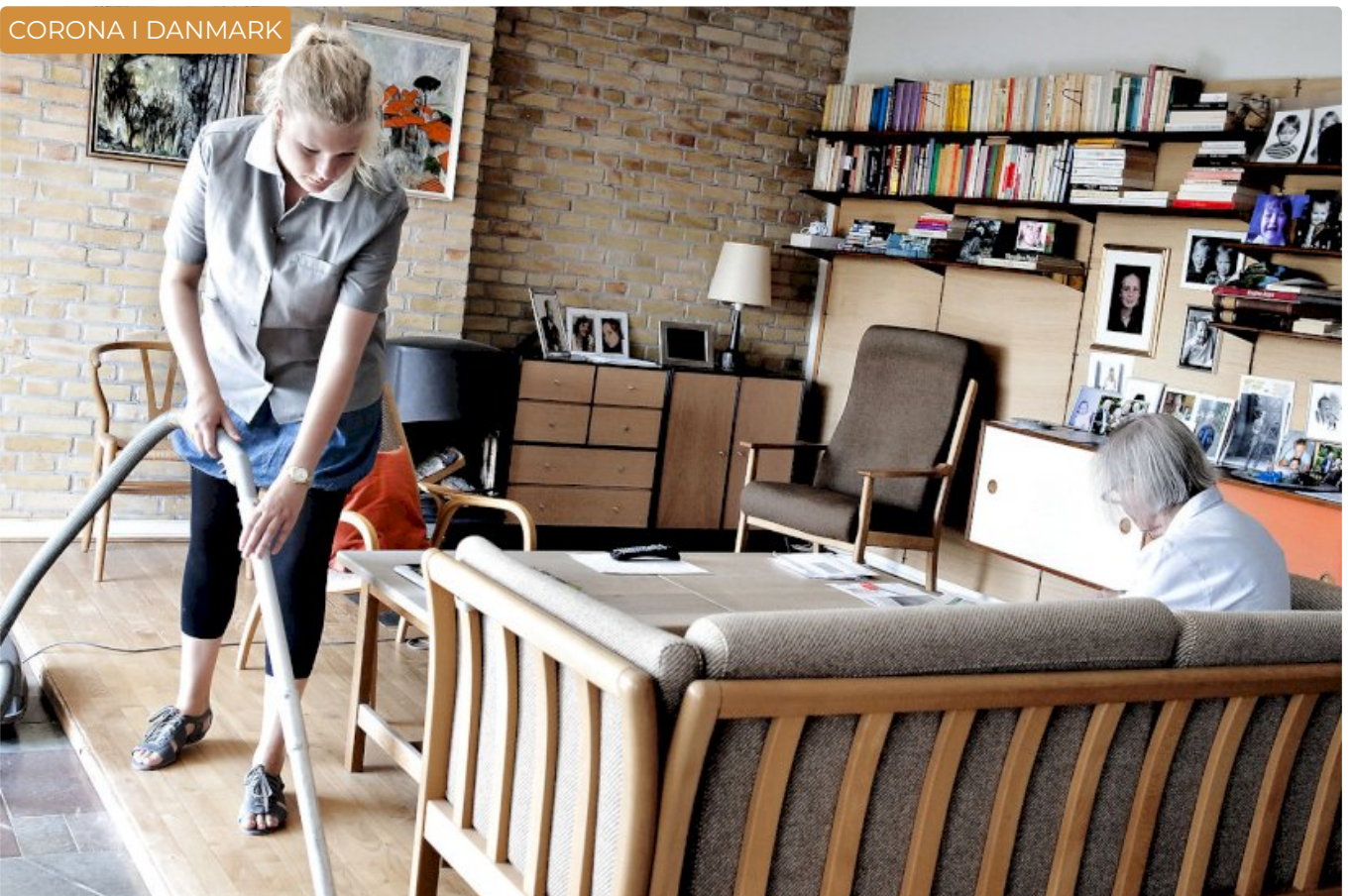
Frygter smitte: Ansatte i risikogruppe siger deres job op

CORONA I DANMARK

Ni ud af ti virksomheder har fået udbetalt kriseløn

CORONA I DANMARK

Seniorer: Sæt gang i byggeri af ældre- og plejeboliger

ARBEJDSLIV

Efter 1. maj: Fagbevægelsen skal sikre sin relevans gennem de gamle dyder

Nu ruller milliarder ud til virksomheder

Lizette Risgaard: [Ledige skal uddannes ud af coronakrisen](#)

POLITIK

Mette F.: [Sådan vil vi øge beskæftigelsen](#)

CORONA I DANMARK

Fagbevægelsen: **Udvis corona-solidaritet med de ledige**

ARBEJDSLIV

V-formand: Vi kæmper for det arbejdende Danmark

ARBEJDSLIV

1. maj ifølge HK: Invester i grøn omstilling og forlæng dagpengeperioden

CORONA I DANMARK

SF-formand: Portører og sosu'er skal anerkendes

CORONA I DANMARK

Pernille Skipper: [Vi skal have hjælpepakker til fyrede danskere](#)

POLITIK

FH-formand 1. maj: [De ledige skal uddannes](#)

CORONA I DANMARK

[Her kan du komme til anderledes 1. maj-fester](#)

ARBEJDSLIV

Pia Kjærsgaard: Akademikere gør Socialdemokratiet til et dårligt arbejderparti

CORONA I DANMARK

[CORONA I DANMARK](#) | [ABONNEMENT](#)

1. maj: Fagbevægelsen skal udnytte, at coronakrisen skaber momentum for ny politik

[CORONA I DANMARK](#) | [ABONNEMENT](#)

Topøkonomer om historisk nedtur under coronakrisen: 'Vi skal nok få vendt den her krise igen'

A4 SYNSPUNKT

Forbundsformand: Lad opsagte tage uddannelsen med sig

CORONA I DANMARK

Tandlæger tager ekstra gebyr under coronakrisen: **Mundbind og visirer koster dyrt**

CORONA I DANMARK

Udvalgt til dig

Sponsoreret Links fra Taboola

Guide: Har du ikke styr på din pension? Få hjælp her

A4 Arbejdsliv

a4 ARBEJDSLIV
- Dit, mit og vores

[Om A4 Arbejdsliv](#)

[Annoncering](#)

[Betingelser](#)

[Kontakt os](#)

A4 Arbejdsliv er en del af A4 Medier

CVR-nr. 31470021

ISSN 2596-8742

Islands Brygge 32D

DK-2300 København S

nyhedsdesk@a4medier.dk

Ansvarshavende chefredaktør

Nicolai Kampmann

Vi tager ansvar for
indholdet og er tilmeldt

**PRESSE
NÆVNET**